

Niniejsza praca zbiorowa prezentuje rozwój polskiej literatury okolicznościowej od 1730 r. do powstania listopadowego, jej funkcje i przedstawicieli, aktywnych w różnych środowiskach społeczno-kulturowych. W książce znajdujemy wartościowe poznawczo rozważania dotyczące utworów reprezentujących głównie dwie odmiany poezji okolicznościowej: prywatną i środowiskową, niekiedy z uwzględnieniem utworów poświęconych okolicznościom publicznym. Egzemplifikacja tekstowa tych odmian prezentuje się tu imponująco, jako że ten obszerny dział literatury w ostatnich latach wzbudza coraz więcej badawczego zainteresowania. Na wielu przykładach ukazane zostały właściwości artystyczno-formalne, językowo-stylistyczne, jakości ideowo-estetyczne oraz charakter rodzajowy i konwencje gatunkowe. [...]

Autorzy rozpraw dokonują frapujących przybliżeń wybranych przez siebie wierszy, m.in. funeralnych, nuptialnych, imienninowych i upamiętniających rocznice urodzin, rymowanych życzeń i powinszowań noworocznych, sztambuchowych oraz podarunkowych.

Dzięki nim, na naszych oczach, wylania się na nowo utrwalaony kiedyś piórem pisarzy interesujący, przyciągający uwagę koloryt ówczesnego życia społeczno-obyczajowego: rytuały, gesty i uczucia związane z uroczystymi, radosnymi, smutnymi i ekscytującymi wydarzeniami – w rodzinie, w małym dworku, magnackiej siedzibie rodowej, w kawiarniach stołecznego miasta, kancelariach prawniczej inteligencji, w swojskiej przestrzeni małego miasteczka, w zakonie. [...] Publikacja odznacza się dobrze przemyślaną kompozycją, co ułatwia lekturę i umożliwia swobodne jej wykorzystywanie, zależnie od zainteresowań intelektualnych odbiorców, którymi będą – jak należy oczekiwać – zarówno profesjonalni badacze literaturoznawcy i językoznawcy, studenci, jak i czytelnicy pragnący zdobyć szerszą wiedzę o tej poezji.

prof. dr hab. Barbara Wolska
(Uniwersytet Łódzki)

Satysfakcja i poruszenie towarzyszą zetknięciu się z dziełem naukowym o wysokiej wartości i randze. Dwie monografie: *Poezja okolicznościowa w Polsce w latach 1730–1830. W kręgu spraw publicznych i narodowych* oraz *Poezja okolicznościowa w Polsce w latach 1730–1830. W kręgu spraw prywatnych i środowiskowych* gromadzą prace obejmujące rozległy obszar literatury, który był doraźnie i fragmentarycznie badany, z towarzyszącym rekonesansom przekonaniem, że scalony i szeroki opis naukowy to zadanie niezbędne, ale też złożone i trudne. Wyzwanie, przy aplauzie środowiska, podjęli badacze z Uniwersytetu Rzeszowskiego, skupieni wokół Marka Nalepy. Przygotowane i przeprowadzone w sposób perfekcyjny spotkanie naukowe bardzo szerokiego grona literaturoznawców i historyków zainteresowanych piśmiennictwem okolicznościowym: publicznym, towarzyskim, prywatnym, obrodziło ponad pięćdziesięcioma pracami, które poświęcono poezji zrosniętej z wydarzeniami stulecia dramatycznie ważnego w naszych dziejach. Zróżnicowane metodologicznie i warsztatowo prace, o różnym charakterze: teoretyczne, analityczne, przeglądowe, projektujące – pozwalają zrozumieć związek i znaczenie okolicznościowych literackich komentarzy dla losów i oblicza naszej historii, polityki, kultury.

Wyposażeni w wiedzę skupioną w obydwu książkach, wsparci uporządkowaniem materii terminologicznej i klasyfikacyjnej, możemy wyruszyć poza horyzont dokonanych do tej pory rozpoznań i ustaleń.

prof. dr hab. Wiesław Pusz
(Uniwersytet Łódzki)

POEZJA OKOLICZNOŚCIOWA W POLSCE W LATACH 1730-1830
W KRĘGU SPRAW PRYWATNYCH I ŚRODOWISKOWYCH



Redaktorzy

Marek Nalepa
Grzegorz Trościński
Roman Magryś

Autorzy

Alina Aleksandrowicz
Sławomir Baczewski
Henryk Bogdziewicz
Andrzej Borkowski
Małgorzata Chachaj
Halina Czernianin
Agata Demkiewicz
Joanna Getka
Katarzyna Grabias-Banaszewska
Anna Janicka
Paweł Kaczyński
Katarzyna Kaszewska
Bogumiła Kopeć
Bożena Koredczuk
Danuta Kowalewska
Krystyna Krawiec-Złotkowska
Michał Kuran
Małgorzata Lisicka
Jacek Lyszczyzna
Jarosław Ławski
Maria Makaruk
Bożena Mazurkova
Aleksandra Norkowska
Weronika Pawlik-Kwaśniewska
Wojciech Piotrowski
Katarzyna Puzio
Halina Rusińska-Giertych
Anna Szałyga
Artur Timofiejew
Artur Ziontek

